

V Bruseli 25. júna 2018
(OR. en)

10026/18

COAFR 159
CFSP/PESC 595
DEVGEN 105
CSDP/PSDC 358
CIVCOM 127
MIGR 89
COHAFA 45
COHOM 86

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Predmet:	Sahel/Mali
	– závery Rady (25. júna 2018)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o regióne Sahel/Mali v znení, ktoré Rada prijala na svojom 3 628. zasadnutí 25. júna 2018.

Závery Rady o regióne Sahel/Mali

1. Na Medzinárodnej konferencii na vysokej úrovni o regióne Sahel, ktorá sa konala v Bruseli 23. februára 2018, vyjadrilo medzinárodné spoločenstvo tomuto regiónu nebývalú podporu. EÚ naliehavo vyzýva všetky zainteresované strany, ktoré na konferencii prisľúbili príspevky, aby ich konkretizovali a urýchlili svoje záväzky splnili. Na nedávnom ministerskom zasadnutí EÚ – G5 v Bruseli, ktoré zvolala vysoká predstaviteľka, sa zdôraznila široká a na výsledky orientovaná spolupráca EÚ so skupinou G5 Sahel. V tejto súvislosti EÚ opätovne vyjadruje svoj strategický a komplexný záväzok voči regiónu Sahel, ktorý vychádza so stratégie EÚ pre Sahel a jej regionálneho akčného plánu.
2. EÚ bude naďalej podporovať stabilizačné úsilie krajín skupiny G5 Sahel ako základ pre rozvoj tohto regiónu. Bude si to vyžadovať ucelený stabilizačný prístup v rámci príslušných medzinárodných a vnútroštátnych nástrojov so zameraním na miestnu zodpovednosť a realizáciu politicky vedeného integrovaného prístupu, ktorý rovnakým dielom pokrýva bezpečnosť, správu vecí verejných a rozvoj. Musí sa zameriavať na základné príčiny mnohých výziev, ktorým región čelí, a podporovať udržateľný a inkluzívny rozvoj regiónu, ako aj inkluzívnu a účinnú správu vecí verejných, ktorá zodpovedá potrebám a očakávaniam ľudí na celom tomto území. EÚ bude naďalej spolupracovať s krajinami skupiny G5 Sahel a vyzýva na posilnenie koordinácie so všetkými medzinárodnými partnermi, ktorí v tomto regióne pôsobia, s cieľom riešiť tieto výzvy. Na tento účel môžu ďalej významne prispieť aj projekty EÚ ako GAR-SI Sahel. Významným príspevkom k tomuto úsiliu je aj práca v rámci iniciatív, ako je napríklad Sahelská aliancia, zameraná na zlepšenie realizácie rozvojových programov, a to najmä v najzraniteľnejších oblastiach.

3. V rámci rezolúcie Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov (BR OSN) č. 2391 EÚ potvrdzuje svoj záväzok spolupracovať s krajinami skupiny G5 Sahel a podporovať ich pri zaistení operatívosti spoločných ozbrojených síl skupiny G5 Sahel, a to aj prostredníctvom mierového nástroja pre Afriku a koordinačného centra, ktoré sa zaoberá vojenskými i nevojenskými príspevkami okrem iného k otázkam, ako sú ľudské práva a miestne budovanie dôvery, a v úzkej spolupráci s Organizáciou Spojených národov (OSN), Africkou úniou (AÚ) a príslušnými regionálnymi a subregionálnymi organizáciami, konkrétne Hospodárskym spoločenstvom západoafrických štátov (ECOWAS). EÚ vyzýva krajiny skupiny G5 Sahel, aby v plnej miere využili zostávajúce príspevky k vojenským a policajným kapacitám s cieľom dosiahnuť plnú operačnú spôsobilosť spoločných ozbrojených síl a viesť protiteroristické operácie. Je dôležité pokročiť v zriaďovaní vhodných štruktúr s cieľom zasadiť spoločné ozbrojené sily skupiny G5 Sahel do širšieho politického a inštitucionálneho rámca. V tejto súvislosti EÚ očakáva a dôrazne podporuje urýchlené sfunkčnenie solídneho rámca pre dodržiavanie právnych predpisov s cieľom predchádzať porušovaniu ľudských práv, ako aj porušovaniu medzinárodného humanitárneho práva v súvislosti so spoločnými ozbrojenými silami skupiny G5 Sahel, vyšetrovať takéto porušovanie, riešiť ho a verejne o ňom informovať.
4. Je tiež mimoriadne dôležité vziať na zodpovednosť osoby zadržané počas operácií ako podozrivé z terorizmu alebo iných trestných činov a vhodným spôsobom ich odovzdať trestnej justícii. EÚ zdôrazňuje, že je potrebné podporovať vnútroštátnu justíciu, ako aj regionálnu justičnú spoluprácu s cieľom zabezpečiť zákonné odovzdávanie podozrivých osôb a dôkazov medzi jednotlivými jurisdikciami. EÚ ďalej zdôrazňuje, že je dôležité, aby spoločné ozbrojené sily skupiny G5 Sahel a komunity, ktoré žijú v oblastiach, kde prebiehajú operácie, nadviazali vzťahy založené na spolupráci a dôvere. Z tohto hľadiska je kľúčová podpora pre miestne organizácie občianskej spoločnosti a iných aktérov, ako sú národné komisie pre ľudské práva, s cieľom vybudovať miestne kapacity a dôveru medzi bezpečnostnými silami a obyvateľstvom.

EÚ nabáda predsedníctvo skupiny G5, aby nadviazalo na výsledný dokument Konferencie na vysokej úrovni o ľudských právach a posilnení dôvery medzi bezpečnostnými silami a miestnym obyvateľstvom v regióne Sahel, ktorá sa 22. februára konala v Bruseli, a je pripravená tento proces podporovať.

5. EÚ pripomína skutočný príspevok misií v rámci spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP) v Saheli (EUCAP Sahel Mali, EUTM Mali a EUCAP Sahel Niger) v súlade s ich príslušnými hlavnými mandátmi v ich hostiteľských krajinách, a to aj na podporu spoločných ozbrojených síl a so zohľadnením ich policajného/žandárskeho prvku. Na tento účel bude EÚ spolupracovať s vládami krajín skupiny G5 Sahel s cieľom zabezpečiť skutočné začlenenie personálu, ktorý absolvoval výcvik v rámci misií SZBP, do vnútroštátnych ozbrojených síl príslušných krajín. Okrem posilnenia vnútroštátnych spôsobilostí prostredníctvom opatrení v rámci SZBP EÚ zdôrazňuje, že SZBP by mala v regióne Sahel získať regionálny charakter, aby sa vo vhodných prípadoch zvýšila civilná a vojenská podpora cezhraničnej spolupráce, štruktúr regionálnej spolupráce – najmä štruktúr v krajinách skupiny G5 Sahel – a kapacita a vlastná zodpovednosť krajín skupiny G5 Sahel riešiť bezpečnostné výzvy v tomto regióne. V rámci tohto regionalizačného prístupu sa tiež zohľadní úsilie EÚ o stabilizáciu Líbye vrátane úsilia v oblasti SBOP.
6. EÚ opätovne vyjadruje svoju podporu viacrozmernej integrovanej stabilizačnej misii OSN v Mali (MINUSMA), ktorá pôsobí vo veľmi zložitom prostredí, a nalieha na ďalšie prehĺbenie spolupráce a synergií medzi jednotlivými aktérmi a misiami v teréne. EÚ vyjadruje uznanie úsiliu OSN na podporu spoločných ozbrojených síl skupiny G5 Sahel. Víta skutočnosť, že misia MINUSMA prevzala vedúcu úlohu pri podpore vykonávania dohody o mieri a zmierení pre Mali. EÚ zdôrazňuje, že primárnu zodpovednosť za mierový proces nesú zmluvné strany a všetci ďalší relevantní malijskí aktéri v teréne, privítala by však, ak by v tejto súvislosti misia MINUSMA prevzala väčšiu a cielenejšiu úlohu.

7. EÚ je hlboko znepokojená rozsahom potravinovej a výživovej krízy v kontexte narastajúcej nestability, sucha a vysokých cien potravín. Vyzýva zodpovedné vlády, aby zintenzívnili poskytovanie životne dôležitej pomoci a ochrany, a to najmä pre utečencov, vnútorne vysídlené osoby, ženy, deti a osoby so zdravotným postihnutím. Zároveň bude EÚ dopĺňať úsilie vlád a naďalej poskytovať podporu miliónom zraniteľných ľudí, ktorí sú postihnutí konfliktom, všeobecnou neistotou, opakovanými prírodnými katastrofami a chudobou v regióne, a posilňovať ich odolnosť. V regióne postihnutom zmenou klímy je zásadné zohľadňovať prepojenie medzi zmenou klímy a bezpečnosťou v rámci politického dialógu, stratégiami zameranými na predchádzanie konfliktom, rozvoj a riziko katastrof a zároveň v plnej miere zabezpečiť ich prepojenie s humanitárnymi opatreniami.
8. Boj proti terorizmu, obchodovaniu s drogami, zbraňami a ľuďmi sú spoločnými výzvami, ktoré je potrebné riešiť v súlade s medzinárodným právom. EÚ pripomína svoju úplnú solidaritu s krajinami a obyvateľstvom, na ktoré sa pravidelne zameriavajú teroristické organizácie, a dôrazne odsudzuje porušovanie ľudských práv zo strany týchto skupín, a to najmä proti civilnému obyvateľstvu.
9. EÚ potvrdzuje, že pri zabezpečovaní mieru, rozvoja a prosperity zohrávajú zásadnú úlohu ženy a dievčatá, a vyzýva sahelských partnerov, aby chránili a presadzovali posilňovanie postavenia žien a dievčat a uplatňovanie ich ľudských práv. Znamená to zabezpečenie rovnakých vzdelávacích a ekonomických príležitostí pre ženy a dievčatá, zlepšenie prístupu k zdravotníckym službám v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia a posilnenie ich úlohy ako politických aktérov, a to aj v procesoch reakcie na krízy.

Investovanie do rozvoja mladých ľudí, posilnenia ich postavenia a ich zamestnania v regióne Sahel je kľúčové pre upevnenie pokroku z hľadiska rozvoja, predchádzania násilnému extrémizmu, boja proti terorizmu a radikalizácii. Toto úsilie zamerané na predchádzanie konfliktom je významným prvkom partnerstva EÚ s krajinami skupiny G5 Sahel.

Kľúčom k dosiahnutiu budúcnosti s vyššou mierou prosperity a bezpečnosti v regióne Sahel bude preto riešenie demografických výziev vrátane populačného rastu v tomto regióne.

10. EÚ potvrdzuje svoj záväzok zintenzívniť spoluprácu s krajinami skupiny G5 Sahel v oblasti migrácie v regióne, a to v súlade s piatimi piliermi akčného plánu z Valletty, rámcom partnerstva, vyhlásením AÚ – EÚ z Abidjanu a prácou trojstrannej pracovnej skupiny AÚ – EÚ – OSN pre situáciu v oblasti migrácie v Líbyi. EÚ zdôrazňuje, že je potrebné posilniť kolektívne úsilie s krajinami skupiny G5 Sahel s cieľom zachraňovať životy, pomáhať migrantom a utečencom a chrániť ich, bojovať proti prevádzkačstvu a obchodovaniu s ľuďmi, zabezpečiť prístup humanitárnej pomoci k zraniteľnému obyvateľstvu v zónach konfliktu a zároveň poskytnúť životaschopné alternatívy k neregulárnej migrácii, a to najmä pre komunity pozdĺž hlavných tranzitných ciest. Kľúčové je tiež posilnenie spolupráce v oblasti návratu a readmisie v súlade s medzinárodným právom a normami. EÚ potvrdzuje, že je odhodlaná podporovať širokú spoluprácu medzi krajinami v regióne Sahel a s Líbyou pri plnení týchto cieľov a v boji proti súvisiacim cezhraničným výzvam, a to aj na južných hraniciach Líbye, a zohľadňovať pritom bezpečnostnú situáciu v regióne.
11. Situácia v Mali ovplyvňuje región Sahel i oblasti mimo neho. Ďalej je potrebný konzistentný pokrok vo vykonávaní dohody o mieri a zmierení pre Mali. EÚ vyzýva zmluvné strany dohody z Alžíra a všetky zainteresované strany a zástupcov obyvateľstva severnej časti Mali, aby bezodkladne účinne vykonali všetky zostávajúce ustanovenia tejto dohody. Je potrebné zvýšiť zmysluplné zapojenie žien, mladých ľudí a občianskej spoločnosti do tohto procesu. Na tento účel musia zmluvné strany zlepšiť komunikáciu s obyvateľstvom Mali v súvislosti s dohodou o mieri a zmierení a jej vykonávaním v súlade s odporúčaniami, ktoré vo svojej prvej správe uviedla nezávislá pozorovateľka vykonávania dohody. EÚ víta prijatie rezolúcie BR OSN č. 2374 (2017), v ktorej sa ustanovuje režim sankcií v Mali, a pripomína, že ktorákoľvek strana, ktorá sa konštruktívne nezapája do mierového procesu, sa má považovať za prekážku mieru.

12. Nadchádzajúci proces volieb v Mali bude mať dlhotrvajúci vplyv na stabilitu a rozvoj tejto krajiny a širšieho regiónu. EÚ potvrdzuje svoj záväzok podporovať Mali v tomto procese a víta rozhodnutie vysokej predstaviteľky nasadiť na prezidentské voľby v júli 2018 volebnú pozorovateľskú misiu. Len dôveryhodným a transparentným procesom, pri ktorom sa dodržia základné slobody, sa zabezpečí potrebná legitímnosť zvoleného vedenia pri riešení početných výziev v Mali týkajúcich sa bezpečnosti, ľudských práv, humanitárnych otázok, správy vecí verejných a rozvoja. Všetci aktéri v Mali, a najmä príslušné vládne orgány, musia vynaložiť maximálne úsilie o zabezpečenie toho, aby boli voľby dôveryhodné, transparentné a inkluzívne a mali pokojný priebeh.
13. EÚ potvrdzuje, že je odhodlaná a pripravená naďalej sprevádzať Mali v úsilí o zlepšenie bezpečnosti a rozvoja na severe a v strede krajiny a o opätovné prebratie kontroly nad celým jeho územím. EÚ bude v úzkej koordinácii medzi všetkými zainteresovanými stranami v oblasti bezpečnosti a rozvoja vrátane misie MINUSMA naďalej podporovať rozvoj miestnych vzťahov a systémov v centrálnej časti Mali zameraných na riadenie konfliktu a zabezpečenie dôvery medzi civilným obyvateľstvom a štátnymi orgánmi, ako aj medzi jednotlivými komunitami, pri plnom dodržiavaní ľudských práv, právneho štátu a dobrej správy vecí verejných. Zlepšenie vzťahov medzi komunitami by sa malo podporiť zabezpečením verejných služieb a infraštruktúry, a to v súlade s vnútroštátnymi plánmi, ktoré podporuje EÚ.
-